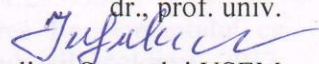

UNIVERSITATEA DE STUDII EUROPENE DIN MOLDOVA

Aprobat la ședința Senatului USEM
din 24.02.2014, proces verbal nr. 3

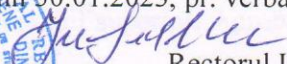
Rectorul USEM
Iurie SEDLEȚCHI,
dr., prof. univ.

Reaprobat la ședința Senatului USEM
din 30.01.2023, pr. verbal nr. 4

Rectorul USEM
Iurie SEDLEȚCHI,
dr., prof. univ.

REGULAMENT

privind organizarea și desfășurarea stagiilor de
practică în Universitatea de Studii Europene din Moldova
(ciclul I - studii superioare de licență, ciclul II - studii superioare de
master)

CHIȘINĂU, 2023

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul stabilește cadrul normativ de organizare și desfășurare a stagiilor de practică în învățământul superior (ciclul I - studii superioare de licență, ciclul II - studii superioare de masterat), componentă obligatorie și esențială a formării profesionale universitare.

2. Stagiile de practică sunt reglementate de:

▪ Codul educației nr.152 din 17.07.2014. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324.

▪ Codul muncii nr.154 din 28.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162.

▪ Legea nr.105 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.295-308.

▪ Hotărârea Guvernului nr.193 din 24.03.2017 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.92-102.

▪ Regulamentul-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior. Aprobate prin Ordinul Ministrului Educației nr.203 din 19.03.2014.

▪ Plan-cadru pentru studii superioare de licență (Ciclul I), de masterat (Ciclul II) și integrate. Aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.120 din 10.02.2020.

▪ Regulament cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master – ciclul II, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2022.

▪ Regulamentul de funcționare a USEM, aprobat de Senatul USEM la 27.09.2021, proces verbal nr. 2;

▪ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) în Universitatea de Studii Europene din Moldova, aprobat de Senatul USEM la 27.01.2020, proces verbal nr. 4;

▪ Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II - în cadrul USEM, aprobat de Senatul USEM la 05.05.2022, proces verbal nr. 9;

▪ Regulamentul privind pregătirea tezei de licență la USEM, aprobat de Senatul USEM la 25.09.2017, proces verbal nr. 1;

▪ Regulamentul privind pregătirea tezei de master la USEM, aprobat de Senatul USEM la 25.09.2017, proces verbal nr. 1.

3. Stagiile de practică - activitate desfășurată de studenți, în conformitate cu planul de învățământ, care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul domeniului de formare profesională, iar responsabil de organizarea și desfășurarea stagiilor de practică este șeful catedrei.

4. Stagiile de practică sunt parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul aprofundării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anului (anilor) de studii și formării competențelor stabilite prin Cadrul Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională.

5. Programele pentru stagiile de practică se elaborează la catedrele de specialitate și prevăd instruirea practică a studenților de la specialitatea respectivă, competențele în conformitate cu finalitățile de studiu specifice domeniului. Programele pentru stagiile de practică trebuie să fie flexibile și adaptate la cerințele actualizate ale transferului de informație către studenți, în corelație cu necesitățile de pe piața forței de muncă. De asemenea, în funcție de necesitate, programele vor fi coordonate cu întreprinderile și organizațiile de profil.

6. Stagiile de practică, în cadrul USEM se realizează în organizații, instituții (unități-baze de realizare a stagiilor de practică), stabilite de organele centrale de specialitate pe domenii de formare profesională și specialități, în baza acordurilor de colaborare cu instituții specializate în domeniu, precum și în baza acordurilor bilaterale și internaționale, în cadrul proiectelor internaționale.

7. Stagiile de practică se axează pe:

- activități de observație și analiză a proceselor și fenomenelor sub îndrumarea conducătorilor științifici sau altor persoane (cadre didactice, cercetători) cu funcție de tutoriat;
- colectarea și analiza informației în scopul elaborării tezei de licență/masterat sau altor proiecte de cercetare.

8. Practica de specialitate are ca scop aprofundarea și implementarea cunoștințelor teoretice acumulate pe parcursul semestrului sau anilor de studii în activitatea practică a organizațiilor sau companiilor din domeniu. În acest sens, în cadrul practicii de specialitate se urmărește dezvoltarea următoarelor competențe:

- de cunoaștere și înțelegere a structurii și funcționării instituției vizate;
- de formare a unui raționament flexibil, de aplicare a cunoștințelor din domeniul dreptului în cadrul instituției vizate;
- de integrare a cunoștințelor pentru a soluționa probleme și a realiza sarcini în cadrul unei echipe;
- de a elabora, sub îndrumarea persoanelor responsabile de la instituție, a unui produs științific.

II. TIPURILE, ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

9. Termenele, etapele, locul, perioada de desfășurare a practicii sunt stabilite de catedra de profil în corespundere cu pregătirea teoretică a studenților, conform planurilor de învățământ și calendarului universitar.

10. Tipurile stagiilor de practica:

a) pentru ciclul I - studii superioare de licență:

- de inițiere;
- de licență;
- pedagogică – în cazul solicitării modulului psiho-pedagogic.

b) pentru ciclul II – studii superioare de master:

- pentru ciclul II – studii superioare de master științific - practica de specialitate,
- pentru ciclul II – studii superioare de master profesional - practica de specialitate.

11. În procesul realizării **practicii de inițiere**, studenții se familiarizează cu bazele viitoarei specialități, obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. Practica de inițiere se poate realiza în alternanță cu orele de prelegeri, cursurile practice și de laborator sau separat, pe parcursul anului de studii, în funcție de domeniul de formare profesională și condițiile de realizare a stagiului de practică. Acest tip de practică poate fi realizat în instituții de drept, de învățământ, laboratoare, centre, stațiuni didactico-experimentale și de cercetare, etc.

12. Practica de specialitate se realizează în cadrul organizațiilor, instituțiilor (unități-baze de realizare a stagiilor de practică), stabilite de organele centrale de specialitate pe domenii de formare profesională și specialități, în baza acordurilor de colaborare cu instituții specializate în domeniu, precum și în baza acordurilor bilaterale și internaționale, în cadrul proiectelor internaționale și poate fi organizată pe parcursul semestrului sau la finele acestuia.

13. Practica de licență, documentare și redactare finală a lucrării de licență are drept scop dezvoltarea abilităților necesare practicării activității profesionale. Se organizează în organizații, instituții stabilite de organele centrale de specialitate pe domenii de formare profesională și specialități, în baza acordurilor de colaborare cu instituții specializate în domeniu și ca excepție, la catedrele de profil, în conformitate cu tema proiectului/tezei de licență. Practica de licență se realizează pe parcursul a cinci săptămâni de studii, în ultima decadă a semestrului 8/10.

14. Practica de master reprezintă una dintre formele obligatorii de formare a specialiștilor de înaltă calificare, fiind orientate spre obținerea competențelor generice și specifice în domeniul de formare profesională. Numărul de credite de studii alocate stagiilor de

practică se stabilește de către USEM în funcție de tipul programului de master și de domeniu. Are drept scop dezvoltarea competențelor și adecvarea pregătirii teoretice la activitatea profesională independentă în condițiile socio-economice reale; efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației pentru realizarea tezei de master. Se organizează în organizații, instituții stabilite de organele centrale de specialitate pe domenii de formare profesională și specialități, în baza acordurilor de colaborare cu instituții specializate în domeniu și, ca excepție, la catedrele de profil, în conformitate cu tema proiectului/tezei de master.

15. Stagiile de practică se creditează distinct, de regulă, cu 1-2 credite pentru o săptămână integră de stagiou.

16. Stagiile de practică se organizează în corespundere cu Planul-cadru pentru învățământul superior (ciclul I - studii superioare de licență, ciclul II - studii superioare de masterat) aprobat de Ministerul Educației, în funcție de domeniul de formare profesională și de specialitate și constituie, în mediu, 10 la sută din numărul total de ore (credite de studiu) prevăzute în planul de învățământ.

17. În vederea organizării stagiilor de practică, USEM încheie convenții - cadru de parteneriat/contracte cu organizațiile/instituțiile de realizare a stagiilor de practică conform domeniilor de profil, precum și în baza acordurilor bilaterale/internaționale și proiectelor internaționale.

18. Pentru coordonarea practicii, USEM va desemna conducători ai stagiului de practică - cadre didactice din partea catedrelor de profil și tutore de practică din personalul unității-baze de realizare a stagiului de practică.

19. Instituția gazdă pentru stagiul de practică are următoarele obligații:

a) organizarea stagiilor de practică în corespundere cu prezentul Regulament și programele stagiilor;

b) desemnarea tutorelui de practică din rândul specialiștilor de înaltă calificare și cu experiență în domeniu;

c) crearea condițiilor adecvate pentru desfășurarea eficientă a stagiului;

d) asigurarea accesului stagiilor la fondul de literatură de specialitate de care dispun, diverse proiecte de dezvoltare, alte materiale, la utilajul și echipamentele corespunzătoare, în conformitate cu programele stagiilor;

e) efectuarea instruirii stagiilor în probleme de securitate a muncii;

f) respectarea termenelor de efectuare a stagiilor.

g) controlul respectării de către studenții-practicant a Regulamentului de ordine interioară a întreprinderii;

h) evaluează nivelul competențelor profesionale obținute de practicant, precum și comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea unității - bază.

20. Forma individuală de realizare a stagiului de practică în care studenții se preocupă individual de identificarea locului de desfășurare a acesteia și încheie un contract separat cu agenții economici, poate fi considerată parte a programului de formare cu acordul administrației și conducătorilor de practică din instituția de învățământ.

21. Studenții realizează stagiile de practică individual sau în grupe cu un număr stabilit de persoane, în funcție de tipul practicii, domeniul de formare profesională și prevederile contractului încheiat cu unitățile-baze de realizare a stagiilor de practică.

22. Încadrarea în stagiile de practică a studenților este anticipată de un instructaj special, în procesul căruia sunt familiarizați cu principalele reguli de securitate ce urmează a fi respectate la locul de desfășurare a practicii.

23. La expirarea termenelor de desfășurare a stagiului de practică, studenții prezintă rapoarte/dări de seamă individuale după un model stabilit, conform cerințelor elaborate de catedrele responsabile de realizarea stagiului de practică. În funcție de domeniul de formare profesională, la raportul privind efectuarea stagiului de practică pot fi anexate proiecte, machete, lucrări creative, portofolii, etc.

III. EVALUAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

24. Evaluarea curentă, pe durata practicii, se efectuează de către tutore de practică, luând în considerație participarea studentului la lucrările programate și însușirea de către acesta a deprinderilor de executare sau coordonare a activităților incluse în programul practicii.

25. La evaluarea finală, stagiile de practică se apreciază cu note de către conducătorul de practică desemnat de catedra de profil, ținând cont de caracteristica tutorelui de practică despre activitatea practicantului, calitatea susținerii a raportului, calitatea realizării sarcinii individuale etc. Nota tutorelui se prezintă în caracteristica acestuia.

26. Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

27. Evaluarea practicii de licență/master se face de către conducătorul de practică în funcție de activitatea studentului în procesul de elaborare a proiectului și de caracteristica dată de tutore unității-bază de practică.

28. Totalizarea stagiilor de practică se poate efectua în cadrul conferințelor, seminarelor, dezbaterilor, expozițiilor etc., organizate în cadrul facultății sau la catedrele de profil, separat pe specialități.

29. Studenții care nu au realizat integral planul de învățământ și nu au obținut creditele aferente tuturor unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale și a stagiului de practică, nu sunt admiși la susținerea probelor examenului de licență și a proiectului/tezei de licență.

IV. CADRELE DIDACTICE, CONDUCĂTORII/COORDONATORII STAGIILOR DE PRACTICĂ

30. Organizarea și desfășurarea stagiilor de practică sînt dirijate de persoane desemnate pentru activitatea respectivă sub controlul prorectorului pentru studii.

31. Pentru coordonarea practicii studenților sînt desemnate cadrele didactice, cu experiență recunoscută în domeniul de formare profesională respectiv. Monitorizarea activităților de efectuare a stagiilor de practică se include în norma didactică, aprobată în modul stabilit.

32. Conducătorul stagiului de practică de comun cu tutore de practică definește subiectele sarcinilor individuale, organizează și supraveghează nemijlocit practica la specialitatea respectivă și asigură îndeplinirea în cele mai bune condiții a activităților proiectate.

33. Conducătorul stagiului de practică:

a) ține cursuri și seminare, realizează diferite activități educaționale cu caracter demonstrativ, acordă consultații, asistență fiecărui student monitorizat;

b) participă la repartizarea studenților la locurile de muncă sau redistribuirea acestora conform tipurilor de practică;

c) verifică condițiile, respectarea termenelor și conținutului practicii;

d) stabilește relațiile cu coordonatorii din unitățile-bază de practică și, în comun, elaborează programul de lucru pentru efectuarea practicii;

e) împreună cu specialistul coordonator din unitatea-bază de practică, evaluează realizarea stagiului de practică de către fiecare student;

f) este responsabil de respectarea normelor securității muncii de către studenți;

g) acordă consultanță metodică studenților ce efectuează stagiile de practică în bază de program individual.

34. Remunerarea muncii coordonatorului stagiului de practică se efectuează conform actelor normative în vigoare.

V. STUDENȚII

35. Studenții-practicanți au dreptul:

a) să aleagă locul de realizare a stagiului de practică;

b) să pretindă la condiții corespunzătoare la locul de desfășurare a stagiului de practică (de muncă), dotare cu utilaj, materiale, literatură etc.;

- c) să solicite și să obțină explicații, consultări privind conținutul practicii și procesele tehnologice ce urmează să le însușească;
- d) să execute numai operațiunile și lucrările prevăzute în programul de practică;
- e) să realizeze stagiile de practică în străinătate în baza contractelor individuale conform cerințelor stabilite;
- f) să intervină cu propuneri vizând organizarea și efectuarea stagiilor de practică, precum și pentru perfecționarea proceselor desfășurate în unitatea-bază de practică.

36. Studenții stagiați sunt obligați:

- a) să asiste în perioada stagiului de practică la numărul de ore conform planului de învățământ;
- b) să consemneze întreaga lor activitate în caietul de practică;
- c) să efectueze stagiul de practică în strictă conformitate cu prescripțiile conducerii instituției; schimbarea unității-baze de practică fără consimțământul factorilor de decizie este strict interzisă;
- d) să execute dispozițiile și recomandările conducătorilor stagiului, să respecte regulamentul de funcționare internă și condițiile de securitate a muncii.

37. În cazul în care în unitatea de practică există locuri vacante, studenții-stagiați pot fi angajați, dacă conținutul muncii prestate corespunde cerințelor programului stagiului de practică.

38. Condițiile de angajare a studenților, programul zilei și a săptămânii de muncă pentru studenții-practicanți vor corespunde normelor Codului Muncii.

39. Remunerarea muncii studentului în perioada de practică se face conform legislației în vigoare.

40. Studenții înmatriculați în baza contractelor dintre instituții și organe de drept, de regulă, realizează stagiile de practică în întreprinderile respective.

41. Studenții încadrați în câmpul muncii la specialitatea studiată, care pe tot parcursul studiilor au reușit să îmbine studiile cu munca, sunt eliberați de la stagiile de practică, atribuindu-li-se numărul de credite conform reglementărilor interne ale instituției. Notarea se efectuează în baza raportului întocmit în conformitate cu programa stagiului de practică respectiv. În cazul în care studentul nu activează în domeniul specialității studiate, el realizează stagiul de practică în condițiile prezentului Regulament.

VI. DISPOZIȚII FINALE

42. Studenților, care au fost încadrați în stagii de practică peste hotarele republicii și dețin actul confirmativ respectiv cu descrierea activităților realizate, durata stagiilor, numărului de ore realizat, li se recunosc stagiile de practică cu acordarea numărului stabilit de credite.

43. Voluntariatul prestat de studenți la domenii de utilitate publică conexe profilului și specialității de studiu a voluntarului, în baza acordurilor de colaborare cu instituțiile gazdă, confirmat prin carnetul de voluntar sau certificatul nominal de voluntariat, se recunoaște drept stagiul de practică și se creditează anual cu 5 credite de studiu transferabile pentru 150 de ore de voluntariat.

44. Voluntariatul prestat de studenți, în scopul dezvoltării aptitudinilor și formării experienței profesionale, confirmat prin carnetul de voluntar, certificat nominal și contractul de voluntariat, va fi considerat practică de inițiere sau practică de licență dacă s-au confirmat cel puțin 40 de ore.

45. Studenții care nu au realizat programele de practică din motive întemeiate, sunt încadrați repetat la stagiul de practică, ținându-se cont de posibilitățile desfășurării acestuia pe parcursul vacanței sau al semestrului viitor.

46. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în Universitatea de Studii Europene din Moldova (ciclul I - studii superioare de licență, ciclul II - studii superioare de master) intră în vigoare din momentul aprobării de către Senatul USEM.

47. Responsabili de îndeplinirea lui sunt decanatele și catedrele și Secția Studii.